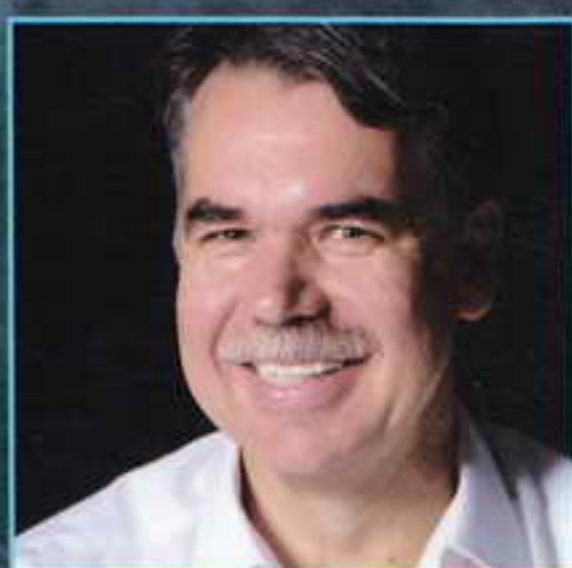
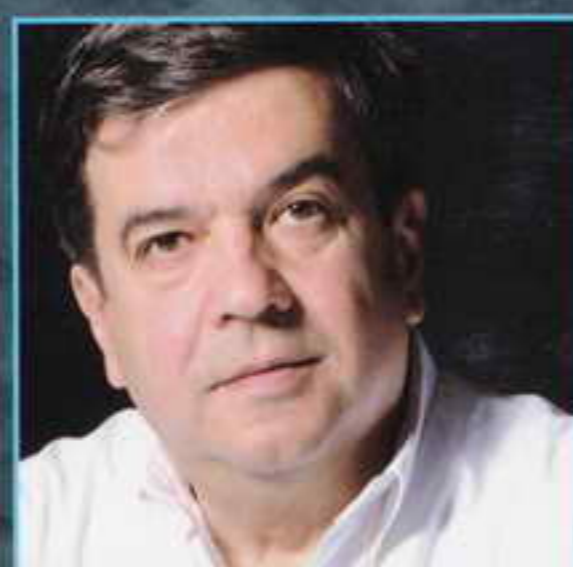
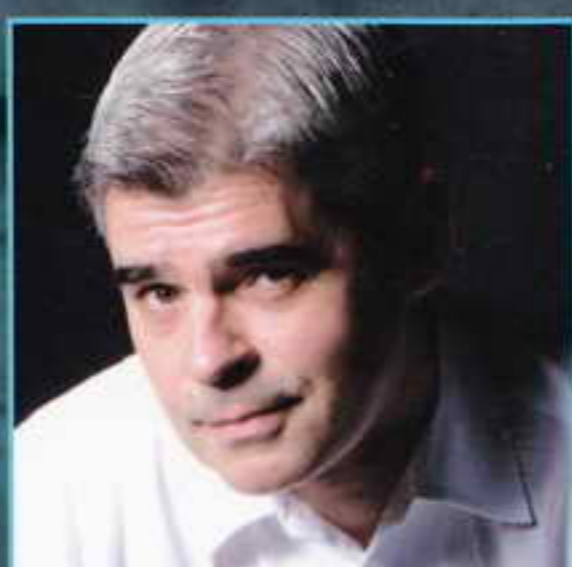
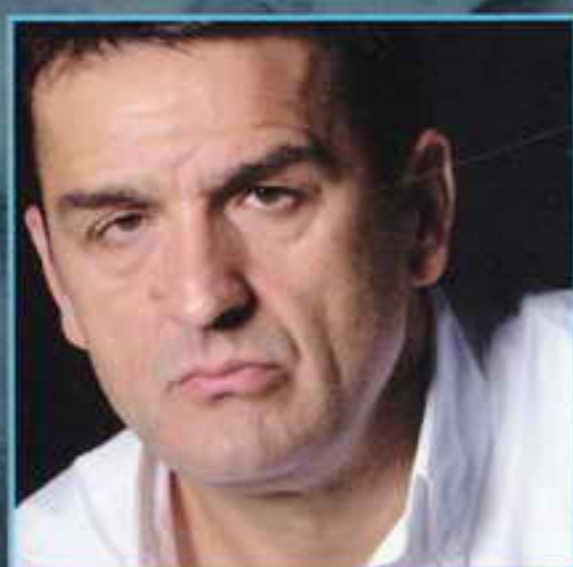

enterijer

46

SPECIJAL

cena 280 din • 3,50 €

ISSN 1451-0669

BEST OF THE BEST

MUSTAFA MUSIĆ

KONDOMINIJUM 41-7

Beograd

Višeporodična stambena zgrada 41-7, na Dedinju, privlači pažnju kao delo kojim se zaokružuje "porodica dedinjskih kondominijuma" arhitekta Mustafe Musića. Zdanje karakteriše inventivan vokabular kao rezultat razvojne linije prepoznatljive samo u okvirima individualnih plastičnih istraživanja. Oslanjajući se na krajnje originalnu interpretaciju zatečenog graditeljskog fonda i pejzažnog konteksta, autor dekomponuje postojeće okruženje i ponovo ga komponuje na svom objektu. Pri tome su naglašeni trodimenzionalnost zahvata i kritičko-duhovit pristup. Plodovi ovog Musićevog poduhvata mogu se shvatiti i kao nastavak "postmodernističkih" istraživanja iz vremena Musićeve mladosti, ali samo ako "postmodernu" shvatimo na način koji predlaže Č. Dženks, dakle ne kao negaciju Moderne već kao njen logičan nastavak u kome je svaki autor kormilar sopstvene kreacije. Delo je shvaćeno kao "mozaik", u kome svaki konstruktivni element predstavlja neophodan i krajnje logičan detalj estetizovane celine. Naglašena je ritmizacija, u proporcionisanju vlada odnos modularnog sistema ili zlatnog preseka, a povremeno posmatrača iznenadi neočekivani detalj: veliki kružni prozor - u pretežno

kubističkoj kompoziciji, ili narandžasti okvir - na gotovo monohromatskoj fasadi. Autor nastoji na stvaranju utiska pokrenutosti, usled čega pristupa likovnoj i volumetrijskoj složenosti. Izvorište za fasadno ustrojstvo nalazi u dva postojeća objekta iz neposrednog susedstva (zgrada u bondruku iz 1920-ih i modernistička vila iz 1930-ih). Kompozicija se obogaćuje i drugim slobodno odabranim elementima iz vokabulara rane i zrele Moderne, dok je krajnji čin materijalizovan savremenim i autorski autentičnim postupkom. Posebna naklonost prema morfološkim elementima međuratnog beogradskog modernizma potiče iz činjenice da se radi o dedinjskom ambijentu, i temi kolektivno-rezidencijalnog stanovanja. Krug i kubus su osnovni geometrijski modeli forme. Materijalizacija se temelji na jednostavnim materijalima prirodnog porekla. Stiče se utisak da je sve što karakteriše ovaj objekat savršeno jednostavno, logično i jasno, bez ikakvih suvišnih detalja ili dekora. Zbog svega toga delo svojom opštom pojavom ukazuje na drevni arhetip graditeljstva, dok u sastavnim elementima ono nosi svedočanstva o tokovima evolucije fundamenta arhitekture.